

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets President

Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/570-

1. mars 2021

Spørsmål nr 1364 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud til samferdselsminister Knut Arild Hareide

Spørsmål:

Når blir Stortingets vedtak om å fjerne kravet til obligatorisk, aldersbestemt helseattest for eldre effektivt og når kan man forvente at eldre som venter på muligheten til ny vurdering vil kunne få den?

Svar:

Jeg er allerede i gang med arbeidet for å følge opp vedtak 596 og 597 som Stortinget fattet 9. februar 2021.

Men som jeg pekte på ved behandlingen i Stortinget, så er jeg dypt bekymret for effekten for trafikksikkerheten ved å fjerne kravet til helseattest for eldre bilførere. Det er sannsynlig at tiltaket vil medføre at vi får flere førere som kjører uten å oppfylle helsekravene, og at det vil gi flere drepte og hardt skadde på veiene våre. Det er derfor viktig å utrede konsekvensene av å gjennomføre Stortingets vedtak. Dette arbeidet er vi nå i gang med sammen med helsemyndighetene. Jeg vil i den sammenheng understreke at forvaltningens plikt etter forvaltningsloven og utredningsinstruksen til å sørge for at saken er så godt opplyst som mulig før det fattes vedtak, også gjelder for oppfølging av vedtak fattet av Stortinget.

Som også understreket i flertallsmerknad i Innstilling 195 S (2020-2021) er det viktig at det finnes rutiner og ordninger som gjør at de som ikke er skikket til å kjøre bil, fratas førerkortet. Det er derfor svært viktig å vurdere nærmere alternative ordninger til obligatorisk helseattest, som kan redusere de potensielle skadevirkningene av tiltaket ved å fange opp flest mulig av de uskikkede førerene som det er grunn til å tro ellers ville kunne fortsette å kjøre bil.

Når disse utredningene foreligger, vil jeg vurdere hvordan saken skal behandles videre, og komme tilbake til Stortinget om saken på egnet måte.

Når det særlig gjelder oppfølging av vedtak 597, så er det slik at de førere som har mistet førerretten på grunn av manglende oppfyllelse av helsekravene, har gjort det som følge av en medisinsk vurdering av at helsekravene ikke er oppfylt. Dersom helsekravene ikke er oppfylt når førerkortet skal fornyes, kan legen ikke utstede helseattest. Blir et førerkort inndratt av politiet før det utløper, fordi helsekravene ikke er oppfylt, er det et lovlig vedtak som er fattet etter en faglig vurdering av helsen i det enkelte tilfelle.

Når det særlig gjelder vurdering av kognitiv funksjon er det, som jeg har informert Stortinget om tidligere, slik at kognitive tester bare skal brukes der legen har mistanke om kognitiv svikt, og ikke som generell screening basert på alder. Dette var situasjonen også før aldersgrensen for obligatorisk helseattest ble hevet i 2019. Resultatet av en kognitiv test inngår som ledd i en helhetsvurdering av om personen oppfyller helsekravene til førerkort. Dersom det er tvil kan det også gjennomføres praktisk kjørevurdering hos Statens vegvesen.

Hvis den berørte førerkortinnehaveren mener det er noe feil med vedtak som er truffet, vil dette kunne påklages og eventuelt overprøves. Dersom førerkortet ikke er fornyet som følge av en medisinsk vurdering kan den enkelte, om det er skjedd endringer i helsetilstanden eller det av andre grunner ønskes en ny vurdering av helsetilstanden, ta dette opp med sin fastlege eller annen lege for å få en ny vurdering av om helsekravene er oppfylt og om det kan utstedes helseattest. Hvis helsekravene anses oppfylt etter en fornyet vurdering, eventuelt også etter en kjørevurdering hos Statens vegvesen, vil vedkommende kunne søke om å få tilbake førerretten.

Det er dermed allerede etablerte ordninger tilgjengelig for de som måtte mene at vedtak eller helseattest ikke gir et riktig bilde av deres helsetilstand, og jeg ser derfor ikke behov for å vurdere ytterligere ordninger for dette.

Med hilsen

Knut Arild Hareide

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevet signatur.